

Kryteria oceniania
w zakresie **8 klasy szkoły podstawowej**
opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„Jestem z wami” z serii „Odsłonić twarz Chrystusa”
podręcznik nr AZ-32-01/10-KR-3/12 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10

Na ocenę celującą zasługuje uczeń, który wyraźnie wykracza poza poziom osiągnięć edukacyjnych przewidzianych dla danego etapu kształcenia.

Uczeń:

Nawiązuje kontakt z kolegami i pomaga im.

Jest otwarty na grupę klasową.

Naśladuje dobroć Boga w życiu codziennym.

Jest zainteresowany przedmiotem, o czym świadczy jakość prezentowanych wiadomości.

Wykazuje pilność i systematyczność.

Uczestniczy w konkursach.

Dzieli się przeżyciami religijnymi doświadczanymi w domu i Kościele.

Rozdział I

Chcę być szczęśliwy

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazywa ludzkie pragnienia i potrzeby; - interpretuje metafory „skarby na ziemi” i „skarby w niebie”; - porównuje zakończenia tekstów: literackiego i tekstu św. Augustyna; - podaje przykłady sytuacji życiowych, w których ludzie potrzebują pomocy innych; - rozumie małżeństwo, rodzinę i ojczyznę, a także zrzeczenia jako środowiska rozwijające wspólnotowy aspekt życia; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje poczucie szczęścia gimnazjalisty w świetle Pisma Świętego (Jk 5, 13); - analizuje wyniki sondażu o szczęściu; - zna klasyfikację potrzeb; - wskazuje różne modele sensu życia; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii (Mt 11, 28-30) w kontekście tematyki cierpienia i przeciwności losu; - interpretuje sytuacje i postawy przedstawione w tekstach literackich – 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje model szczęścia lansowany przez współczesne czasopisma młodzieżowe; - rozważa, czym potrzeba różni się od zachcianki; - interpretuje aforyzmy o szczęściu; - rozważa, czy dom jest skarbem ziemskim, czy niebiańskim; - rozważa, o jakim ukojeniu (ziemskim czy wiecznym) mówi tekst św. Augustyna i Pismo Święte (Mt 11, 28-30); - znajduje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy jest możliwe uzyskanie pełni szczęścia bez Boga; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii w kontekście tematyki pragnień i potrzeb człowieka; - interpretuje słowa bł. Jana Pawła II i odnosi je do współczesnej sytuacji egzystencjalnej ludzi młodych; - rozważa paradoks człowieka jako istoty społecznej w kontekście wyboru samotności jako drogi życiowej;

<ul style="list-style-type: none"> - analizuje sytuacje przedstawione w tekście literackim i interpretuje postawy bohaterów; - rozumie łacińskie wyrażenie „pro publico bono” będące tematem lekcji; - przedstawia postać św. Jadwigi w kontekście historycznym; - rozumie pojęcia „działalność charytatywna” i „fundacja”; - wskazuje pierwiastek ludzki i Boski w Kościele; - rozumie istotę chrztu jako włączenia do Kościoła oraz zadania wynikające z przynależności do Kościoła; - wskazuje w wybranych tekstach określenia i obrazy Kościoła; - określa zależność między wiarą a uczynkami; - zna części i obrzędy Eucharystii; - interpretuje przypowieść o zaproszeniu na ucztę. 	<p>w świetle tekstów Pisma Świętego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje postawę św. Jadwigi w świetle przekazów historycznych, literackich i w świetle cytatu z Pisma Świętego (Mdr 4, 13) oraz dzieła malarskiego; - interpretuje wybrane fragmenty Pisma Świętego w kontekście tematyki obrazów Kościoła; - wymienia sposoby tworzenia wspólnoty Kościoła; - wymienia elementy misji Kościoła; - rozumie udział w Eucharystii jako osobiste zaangażowanie w relacje z Bogiem; - rozumie wyrażenie „Eucharystia – serce Kościoła”. 	<p>w modlitewniku pieśń religijną wyrażającą szczęście z odnalezienia Boga;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia przyczyny i skutki choroby sieroczej; - interpretuje aforyzmy będące tematami katechez; - rozważa istotę patriotyzmu; - interpretuje słowa „Czyń, co widzisz”; - zna etymologię słowa „Kościół”; - interpretuje słowa Napoleona wyrażające podziw związany z wielopokoleniowym trwaniem Kościoła; - projektuje gazetkę na temat misji Kościoła; - przeprowadza ankietę dotyczącą uczestnictwa we Mszy Świętej i interpretuje jej wyniki. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie istotę odpowiedzialności społecznej nie tylko w wymiarze współczesnym, ale także w przyszłym; - rozważa różnice między działalnością charytatywną a sponsoringiem; - pisze list otwarty do rówieśników na temat ich przynależności do Kościoła; - rozważa, czy podejmowanie misji Kościoła jest narzucaniem innym wiary; - rozważa zmienne i stałe elementy Mszy Świętej w kontekście zmian społecznych.
---	--	---	--

Rozdział II

Prowadź mnie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje dwa znaczenia słowa „wcielenie”; - wskazuje w „Symbolu Nicejsko-Konstantynopolińskim” fragment dotyczący Wcielenia; - wymienia cechy prawdziwego obrazu Boga; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - widzi różnicę między realizmem wiary we Wcielenie a pozorami wierzeń starożytnych; - wskazuje paradoksy dotyczące Wcielenia Boga; - interpretuje fragmenty Ewangelii mówiące o obrazie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje dzieło malarskie obrazujące Wcielenie; - projektuje witraż przedstawiający Boga Ojca; - interpretuje tytuł dzieła malarskiego z wykorzystaniem kontekstu religijnego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, jak mogłaby wyglądać współczesna wizja artystyczna Jezusa Chrystusa, Matki Bożej i Apostołów; - porównuje starotestamentowy i nowotestamentowy obraz Boga;

<ul style="list-style-type: none"> - analizuje różne znaczenia i konteksty użycia słowa „ojciec” oraz konfrontuje je z obrazem Boga Ojca; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii pod kątem życia Jezusa; - wskazuje współczesnych apostołów; - definiuje przypowieść jako gatunek literacki; - zna zasady interpretacji przypowieści; - rozumie pojęcie „pełnia człowieczeństwa”; - dokonuje oceny cech człowieka chciwego i szczodrego; - definiuje dwa znaczenia słowa „piekło”; - odpowiada na pytanie, czym w świetle wiary w Chrystusa jest śmierć; - interpretuje fragmenty Ewangelii dotyczące zapewnienia Chrystusa o wiecznej asystencji oraz wniebowstąpienia. 	<p>Boga jako Ojca;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje obraz Rembrandta „Powrót syna marnotrawnego” ze szczególnym uwzględnieniem detalu – dłoni ojca; - podaje krótką informację o życiu Małych Braci Jezusa; - podaje przykłady odpowiedzi na wezwanie Jana Chrzciciela z życia współczesnych ludzi; - interpretuje wybrane przypowieści; - zna pojęcie konsumpcjonizmu i dokonuje oceny moralnej zjawiska w świetle Ewangelii; - rozważa związek Wcielenia z ludzką codziennością; - opowiada o Karolu de Foucauld; - interpretuje dzieło malarskie przedstawiające zstąpienie do piekieł ze szczególnym uwzględnieniem symbolicznych detali; - omawia sakramenty w świetle Paschy Chrystusa; - interpretuje paradoks związany z wiarą w obecność Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie Epifania; - rozważa, czy droga do królestwa Bożego polega wyrzeczeniach czy na radości; - przygotowuje wybór zdjęć jako materiał do dyskusji: Co uważa się za pełnię człowieczeństwa, a co nią jest?; - rozważa, czy ludzie współcześnie bardziej boją się śmierci czy potępienia wiecznego; - rozważa sposób obecności Jezusa w Kościele. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy współczesność można nazwać czasami królestwa Bożego; - układa współczesna przypowieść o królestwie Bożym; - rozważa, czy pełnię człowieczeństwa można osiągnąć samotnie; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii synoptycznej z uwzględnieniem jej intencji – wyznania wiary; - przeprowadza sondaż na temat doświadczenia Boga przez swoich bliskich.
--	--	--	--

Rozdział III

Daję wam Siebie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie istotę znaku; - wymienia wszystkie sakramenty i określa dary, jakie dzięki nim otrzymujemy; - podaje informacje na temat swojego chrztu świętego na podstawie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa sposób, w jaki Bóg okazuje człowiekowi miłość; - interpretuje wyznania Josepha Ratzingera na temat łaski chrztu świętego; - zna obrzędy chrztu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje wybrane gesty lub symbole liturgiczne i je interpretuje; - redaguje modlitwę dziękczynną za dar chrztu; - wskazuje różnice 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa różnice pomiędzy sakramentami i magią; - rozważa, czy ludzie nieochrzczeni mogą być zbawieni; - wymienia owoce Ducha Świętego

<p>wywiadu z rodzicami;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie istotę działania Ducha Świętego (metaforę przemieniania, wyrażenie Boski Artysta); - analizuje świadectwo bierzmowanej i dokonuje; - wskazuje etapy ustanowienia Eucharystii; - definiuje Eucharystię oraz wskazuje jej cel i znaczenie dla życia chrześcijanina; - zna treść pierwszego przykazania kościelnego; - wymienia kolejne części i ich obrzędy Mszy Świętej; - wskazuje cel i sens uczestniczenia we Mszy Świętej; - wie, na czym polega pełne uczestnictwo we Mszy Świętej; - rozumie istotę przebaczenia; - wskazuje warunki Bożego przebaczenia; - zna warunki dobrej spowiedzi; - dokonuje autorefleksji dotyczącej czasu chorowania; - wie, w czym wyraża się troska Jezusa i Kościoła o chorych; - wymienia różne rodzaje powołań; - podaje przykład osoby, która wypełniła swoje powołanie i uzasadnia wybór; - wyraża swoje oczekiwania na temat cech księdza; - wyjaśnia istotę powołania kapłańskiego; - wymienia stopnie 	<p>świętego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze list do rodzica, wcielając się w młodą osobę przeżywającą kryzys wiary; - opowiada o Kamilu de Lelli jako przykładzie działania Ducha Świętego w życiu człowieka; - opowiada o wydarzeniach z Wieczernika, redagując opis uczuć z perspektywy osoby biorącej w nich udział; - dostrzega związek między cudem rozmnożenia chleba a nauczaniem Jezusa o chlebie żywym; - rozumie nakaz uczestniczenia w niedzielnej Mszy Świętej pomimo ustanowienia Eucharystii w Wielki Czwartek; - dobiera cytaty biblijne ilustrujące poszczególne obrzędy Mszy Świętej; - wskazuje rolę Kościoła w Bożym przebaczeniu; - interpretuje świadectwo rówieśniczki w świetle chrześcijańskiej nauki o cierpieniu; - zna przebieg sakramentu namaszczenia chorych i jego skutki dla osób wierzących; - wskazuje cechę wspólną (sens) wszystkich rodzajów powołań; - zna wypowiedź Benedykta XVI na temat kapłanów i uzasadnia ją; - porównuje powołanie świeckich 	<p>między „duchem” a „Duchem Świętym”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta fragmenty Ewangelii mówiące o Ostatniej Wieczerzy i porównuje je; - rozważa, na czym polega wyjątkowość spotkania z Bogiem w niedzielnej Mszy Świętej; - interpretuje postawę pokory opisaną przez Benedykta XVI w przemówieniu; - przedstawia informacje na temat Światowego Dnia Chorego; - projektuje gazetkę na temat różnych powołań; - definiuje pojęcia „kanonizacja” i „beatyfikacja”; - przygotowuje informacje o świętym lub błogosławionym ogłoszonym przez bł. Jana Pawła II. 	<p>i rozważa ich aktualność;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, dlaczego Kościół poleca przyjmować Komunię świętą przynajmniej raz w roku w czasie wielkanocnym; - omawia trudności życia Kościoła w wybranym państwie, w którym chrześcijaństwo jest zakazane; - rozważa problem, czy Bóg przebacza każdy grzech; - rozważa, czy cierpienie i choroba są Bożą karą za grzechy; - rozważa, jaka jest istota powołania i jakie są relacje między wolnością a powołaniem; - rozważa problem, czyje oczekiwania powinien spełniać ksiądz; - rozważa atrakcyjność świętości we współczesnym świecie.
---	--	--	--

<p>sakramentu święceń; - wskazuje podstawy udanego małżeństwa; - definiuje „prawdziwą miłość”; - zna wiek, w którym można zawrzeć małżeństwo i rozumie takie ograniczenie; - podaje informacje na temat kilku świętych żyjących na przestrzeni wieków; - wyjaśnia istotę świętości.</p>	<p>i duchownych; - wie bardzo ogólnie, jak przebiega sakrament święceń i kto go udziela; - analizuje wyniki ankiety na temat małżeństwa; - porównuje treść cywilnej i kościelnej przysięgi małżeńskiej; - podaje argumenty potwierdzające tezę, że świętość nie jest postawą przestarzałą (jest aktualna); - opowiada o św. Ignacym Loyoli, ukazując aktualność istotnych wyborów świętego; - podaje przykłady ludzi dążących do świętości i wskazuje elementy ich biografii, które mogą być inspiracją dla nastolatków.</p>		
--	--	--	--

Rozdział IV
Szukam dobra

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - opowiada dzieje Józefa Egipskiego; - rozumie pojęcie „Opatrzność”; - opowiada dzieje Mojżesza; - interpretuje imię Boże „Jestem, Który Jestem”; - opisuje historię wybranej osoby, w której losach dostrzega Boże prowadzenie do nawrócenia; - rozumie pojęcie autorytetu, - podaje cechy autorytetu ludzkiego i cechy autorytetu</p>	<p>Uczeń: - podaje przykłady działania Bożej Opatrzności („szczęścia w nieszczęściu”); - aktualizuje historię Józefa Egipskiego; - wskazuje cechy Mojżesza, które ułatwiały i które utrudniały mu realizowanie jego powołania; - aktualizuje historię Mojżesza; - dokonuje interpretacji dzieła malarskiego, charakteryzując Mojżesza; - na podstawie</p>	<p>Uczeń: - definiuje pojęcie „Opatrzność”; - rozważa przyczyny wzbraniania się Mojżesza przed podjęciem zadania, które wyznaczył mu Bóg; - wymienia plagi egipskie i analizuje wybrany cud opisany w Księdze Wyjścia; - definiuje pojęcie autorytetu; - wymienia rodzaje autorytetu; - wyjaśnia znaczenie związków wyrazowych ze słowem „sumienie”, - podaje przykłady</p>	<p>Uczeń: - interpretuje ikonograficzne wyobrażenie Bożej Opatrzności w świetle fragmentu Pisma Świętego (Rz 8, 28a); - rozważa, dlaczego Opatrzność Boża nie zapobiega całkowicie ludzkim cierpieniom; - opowiada dzieje Mojżesza na podstawie opowiadania św. Szczepana; - rozważa, czy opis wyjścia Izraela z niewoli egipskiej jest kroniką; - formułuje rady, jak rozpoznać prawdziwy</p>

<p>Boga;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiniuje przykładowe decyzje moralne na podstawie opisu sytuacji; - definiuje, czym jest sumienie; - podaje przykłady bezinteresownego włączania się w życie rodziny; - zna znaczenia słowa „błogosławiony”. 	<p>fragmentów Księgi Wyjścia wyjaśnia znaczenie Paschy dla Izraelitów;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje fragmenty Ewangelii mówiące o słabości autorytetów ludzkich; - rozważa zagrożenie sekt w życiu młodych ludzi; - rozumie, że człowiek ponosi odpowiedzialność za swoje sumienie; - wyjaśnia, na czym polega doskonałość przykazania miłości; - interpretuje tekst Ośmiu Błogosławieństw i konfrontuje go z potocznym rozumieniem szczęścia; - aktualizuje przesłanie Błogosławieństw, podając przykłady z życia współczesnej młodzieży. 	<p>z życia ilustrujące różne znaczenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza ankietę na temat gotowości poświęcania się wśród członków starszego i młodego pokolenia; - porównuje dwa ewangeliczne przekazy Błogosławieństw. 	<p>autorytet życiowy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy autorytet Boga jest autorytetem specjalisty czy przełożonego; - wie, czym różni się chrześcijańskie rozumienie sumienia od innych ujęć; - rozważa, czy można kochać innych, jeśli nie kocha się siebie; - rozważa, czy Błogosławieństwa mogą być wskazówką życiową także dla osób niewierzących.
--	---	---	--

Rozdział V

Wskazuję ci drogę

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia „dobro” i „dobroć”; - opowiada o życiu ukrytym Jezusa w Nazarecie; - przedstawia przykład dobrego człowieka; - umie podzielić przykazania na te, które dotyczą relacji z Bogiem, i te, które dotyczą bliźniego; - interpretuje przykazania: wskazuje osoby oraz wartości, które są chronione przez przykazania; - podaje przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje słowa dwunastoletniego Jezusa wypowiedziane w czasie odnalezienia go w Świątyni; - rozumie znaczenie przykazań w życiu chrześcijanina oraz ich wpływ na godność człowieka; - charakteryzuje mechanizm działania sekty; - podaje cechy prawdziwego i fałszywego obrazu Boga; - rozumie istotę kultu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje dojrzałość bierzmowanego chrześcijanina z odpowiedzialnością żydowskiego 13-latka; - porównuje sens rzymskich sentencji prawnych z przykazaniami; - przygotowuje informacje na temat współczesnych sekt i nowych ruchów religijnych; - rozważa, w co wierzą ateści; - przygotowuje planszę z „Litanią do 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa istotę powołania chrześcijańskiego: zwykłe czy niezwykle życie; - rozważa aktualność problemów poruszanych przez Dekalog; - zabiera głos w dyskusji na temat kultu obrazów; - rozważa, czy noszenie medalików i krzyżyków jako biżuterii jest nadużywaniem świętych znaków; - rozważa, czy można

<p>współczesnych bożków;</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeformułuj pierwsze przykazania z zakazu na nakaz; - interpretuj pierwsze przykazania; - rozumie na czym polega wzywanie Boga w błahych i niewłaściwych sprawach; - rozumie słowa Nowego Testamentu o wzywaniu Jezusa jako Pana (Rz 10, 9-10 oraz Mt 7, 21); - redaguje wypowiedź na forum internetowym; - wymienia różne formy pobożności; - omawia sposoby świętowania w rodzinie; - omawia kwestię świętowania szabatu i niedzieli; - wymienia ważne święta, które nie zawsze przypadają w niedzielę; - wymienia wartości i zagrożenia życia społecznego i kościelnego w XV i XVI wieku; - wskazuje postulaty reformacji; - zna postać Marcina Lutra; - zna ogólną sytuację dotyczącą reformacji i reformy Kościoła w Polsce; - wie o różnych narodowościach i religiach w Rzeczypospolitej Obojga Narodów; - zna niektóre postacie mające wpływ na reformę Kościoła katolickiego w Polsce (szczególnie rolę ks. 	<p>obrazów;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie niebezpieczeństwa tkwiące w bałwochwalstwie, bluźnierstwie i krzywoprzysięstwie; - podaje historyczne przykłady bałwochwalstwa; - uzasadnia religijny sens świętowania niedzieli (układa pytania z perspektywy niewierzącego rówieśnika, pisze na ten temat list do rówieśnika); - układa plan dnia świątecznego; - omawia stanowisko Soboru Trydenckiego wobec postulatów reformacji; - omawia postać Tomasz Morusa jako męczennika sumienia oraz patrona rządzących; - rozumie doniosłość pokoju religijnego na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów; - redaguje współczesną polszczyzną modlitwę za ojczyznę Piotra Skargi; - omawia istotę unii brzeskiej; - porównuje współczesną rodzinę z rodziną starożytnych Izraelitów; - interpretuje fragmenty Pisma Świętego mówiące o relacjach dzieci z rodzicami; - buduje drzewo genealogiczne swojej rodziny; - rozumie odpowiedzialność za życie własne oraz 	<p>Najświętszego Imienia Jezus”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje etymologię słowa „niedziela” w różnych językach, wykonuje planszę pogładową; - rozważa, dlaczego Kościół, pomimo że jest święty, potrzebuje reform; - analizuje codzienną prasę, wskazując przykłady nietolerancji religijnej w Europie; - rozumie wspólną symbolikę różnych religii w architekturze: omawia symboliczne znaczenie wieży w architekturze sakralnej; - opracowuje historię swojej rodziny na podstawie dostępnych dokumentów z uwzględnieniem kontekstu społecznego, kulturowego, religijnego; - przygotowuje afisz zachęcający do udziału w Marszu Życia; - interpretuje obraz „Portret małżeństwa Arnolfinich”, uwzględniając symboliczne znaczenie elementów związanych z małżeństwem; - wymienia pozytywne cechy, które pozwalają unikać kradzieży; - podaje przykłady zadośćuczynienia w sytuacji kłamstwa; - uzasadnia, że dziewięte i dziesiąte przykazanie są streszczeniem drugiej tablicy przykazań (przykazań 4-10); - zna biografię świętego, którego życie jest przykładem walki 	<p>żyć bez świętowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze list do rówieśnika wspierający go w wierze; - podaje historyczne przykłady męczenników sumienia, odwołując się do różnych epok; - rozważa problemy współczesne związane z tolerancją i wartościami chrześcijańskimi w świetle historii; - rozważa, czy wiara chrześcijańska pomaga czy przeszkadza w relacjach z wyznawcami innych religii; - przygotowuje oś czasu uwzględniając informacje o wyznawcach różnych religii zamieszkujących region; - rozważa, czy przeszłość rodziny, narodu i Kościoła wpływa na jego własną przyszłość; - rozważa, czy zabijanie podczas wojny jest wykroczeniem przeciwko piątemu przykazaniu; - rozważa związki przyjaźni z miłością; - rozważa, czy przywłaszczenie jedzenia, gdy jest się głodnym, jest kradzieżą; - rozważa istotę manipulacji jako wykroczenia przeciwko ósmemu przykazaniu; - rozważa słowa Benedykta XVI jako kontrargument w dyskusji na temat Dekalogu jako systemu zakazów; - rozważa, czy
--	---	---	---

<p>Piotra Skargi SJ);</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje informacje o Kościele greckokatolickim; - rozumie wąski i szerszy sens przykazań 4-7; - rozumie ewangeliczne określenie posiadania w „nienawiści ojca i matki”; - rozumie pozytywny sens piątego przykazania; - wie o problemach współczesnych związanych z szacunkiem do życia, czyli dotyczących ochrony życia od poczęcia do śmierci naturalnej; - podaje przykłady łamania piątego przykazania; - wskazuje zagrożenia miłości dla współczesnych nastolatków; - wymienia grzechy przeciw czystości; - rozumie istotę czystości w narzeczeństwie i małżeństwie; - wymienia przyczyny kradzieży; - rozważa związek siódmego przykazania z przykazaniem miłości; - rozumie istotę ściągania i plagiatu jako kradzieży; - wskazuje przyczyny kłamstw; - rozumie różnicę między kłamstwem, obmową, oszczerstwem i lekkomyślnym osądem; - podaje skutki kłamstwa dla kłamcy 	<p>bliźniego, np. w kontekście głodu na świecie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje brak miłości jako przyczynę łamania piątego przykazania; - rozpatruje problem zakochanych nastolatków z perspektywy młodzieży i rodziców; - przedstawia starotestamentową i nowotestamentową interpretację szóstego przykazania, z uwzględnieniem kontekstu biblijnego; - redaguje w punktach poradnik dla małżeństw, w którym uwzględnia etykę chrześcijańską; - sporządza wykres słupkowy pokazujący tendencję w rozwoju nieuczciwości w szkole (ściąganie); - porównuje definicje kradzieży z kodeksu karnego i KKK; - wyjaśnia pozytywny sens siódmego przykazania; - interpretuje postawy bohaterów literackich dotyczących kłamstwa; - formułuje kontrargumenty wobec „zwolenników” mówienia nieprawdy; - interpretuje fragmenty NT w kontekście ósmego przykazania; - dokonuje oceny moralnej pożądlivosti w świetle tradycji biblijnej i nauczania Kościoła; - opracowuje rady dotyczące sztuki modlenia się; - interpretuje teksty 	<p>z pożądlivością;</p> <ul style="list-style-type: none"> - układa własne modlitwy; - rozumie sens powiedzenia: modlitwa żyje z wierności; - dokonuje parafrazy „Hymnu o miłości” św. Pawła, uwzględniając współczesne realia. 	<p>modlitwa może przemieniać ludzi i świat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy prawdziwa miłość może istnieć bez Boga.
---	---	--	--

<p>i okłamywanego; - rozumie istotę sytuacji, kiedy nie należy mówić prawdy; - rozumie dwa znaczenia słowa „pożądać” i odnosi je do dziewiątego i dziesiątego przykazania; - wskazuje pozytywne aspekty dziewiątego i dziesiątego przykazania; - podaje sposoby, które umożliwiają walkę z pożądlivością; - opisuje modlitwę Jezusa, - dokonuje autorefleksji, czym jest modlitwa, - zna podstawowe postawy, gesty i formy modlitwy; - rozumie sens wezwania „Trwajcie w miłości mojej”.</p>	<p>Pisma Świętego dotyczące modlitwy; - dokonuje praktycznej aktualizacji przykazania miłości bliźniego w świetle słów Benedykta XVI; - dokonuje „pozytywnej” parafrazy „Hymnu o miłości” św. Pawła; - wymienia grzechy przeciw miłości Bożej.</p>		
--	---	--	--

Rozdział VI

Idę z wami. Rok liturgiczny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wyjaśnia potoczne związki frazeologiczne związane ze słowem „krzyż”; - interpretuje przesłanie religijne płynące z Krzyża Chrystusa; - wymienia współczesne przejawy kultu Krzyża; - zna datę święta Podwyższenia Krzyża Świętego; - zna części różańca; - rozumie hierarchie: Eucharystia – różaniec; - wymienia kilkoro świętych;</p>	<p>Uczeń: - rozumie pojęcie „Drzewo Życia” w odniesieniu do krzyża; - zna świadectwo wiary Wojciecha Kilara, rozważa sensowność składania świadectw; - rozumie, że różaniec jest modlitwą chrystocentryczną i kontemplacyjną; - rozumie istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego (np. łączy określenia</p>	<p>Uczeń: - przygotowuje interpretację malarskiego przedstawienia Krzyża; - wymienia „apostołów różańca” i podaje krótkie informacje biograficzne na ich temat; - wyjaśnia istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego; - rozważa niesprzeczność kultu świętych z wiarą w Jednego Boga; - zna świętych, którzy</p>	<p>Uczeń: - przedstawia historię interpretacji znaku Krzyża (etapy kultu); - rozważa, dlaczego krzyż chrześcijański nie jest ani amuletem, ani talizmanem; - rozważa, czy różaniec jest modlitwą odpowiednią dla współczesnego człowieka; - przedstawia etapy w rozwoju kultu świętych; - rozumie chrześcijaństwo jako wspólnotę, która wyzwala z poczucia</p>

<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia uroczystość Wszystkich Świętych od wspomnienia wszystkich wiernych zmarłych (Dnia Zadusznego); - rozumie sens naśladowania świętych; - przedstawia postać Jana Chrzciciela; - podaje dwa znaczenia adwentu jako oczekiwania; - charakteryzuje specyfikę adwentu jako okresu liturgicznego i czas jego trwania; - rozumie symbolikę światła i ciemności; - rozumie religijny (nie tylko tradycyjny) sens Bożego Narodzenia; - rozumie łacińskie sformułowanie <i>Ut unum sint</i>; - wskazuje na chrzest jako podstawę wspólnoty Kościołów, - rozumie różnicę między tolerancją a akceptacją; - wskazuje ludzki i Boży czynnik ekumenizmu; - rozumie religijne znaczenie wielkiego postu; - wyjaśnia symbolikę wielkopostną; - wymienia nabożeństwa wielkopostne; - wymienia części Triduum Paschalnego i wyjaśnia treść obchodów poszczególnych dni; - przyporządkowuje każdej części Triduum Paschalnego określone obrzędy; - wymienia uroczystości i ważniejsze święta 	<ul style="list-style-type: none"> z definicjami); - interpretuje sens oczekiwania w tekście literackim; - określa znaczenie symboli adwentowych; - wskazuje różnice między ewangelicznym i tradycyjnym (potocznym) przekazem o Bożym Narodzeniu; - interpretuje dzieło malarskie, wskazując motywy uniżenia i Boskości Jezusa; - dokonuje autoanalizy: Co wiem o wiernych innych Kościołów; - rozumie określenie „ekumenizm” i podaje warunki ruchu ekumenicznego; - proponuje inne nazwy dla okresu wielkiego postu; - analizuje jałmużnę modlitwę i post jako praktyki pokutne; - rozumie znaczenie obchodów Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina; - rozumie związek Eucharystii i Triduum Paschalnego; - interpretuje różne określenia dla Wielkanocy; - charakteryzuje rozwój pobożności maryjnej bł. Jana Pawła II; - interpretuje biblijną scenę pod Krzyżem w kontekście pochodzenia kultu maryjnego; - przedstawia rolę kultu maryjnego w historii Polski; - podejmuje próbę samodzielnego określenia symboliki Ducha Świętego; 	<ul style="list-style-type: none"> są patronami członków rodziny; - analizuje adwent w życiu człowieka współczesnego; - wyjaśnia znaczenie Bożego Narodzenia jako Wcielenia Syna Bożego, który sprawił, że życie ma sens, - interpretuje fragmenty Pisma Świętego mówiące o uniżeniu Jezusa Chrystusa; - przygotowuje notkę prasową o Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan; - analizuje treść pieśni wielkopostnych, - wyjaśnia znaczenie modlitwy, postu i jałmużny w Wielkim Poście; - objaśnia znaczenie obrzędów Triduum Paschalnego; - interpretuje symbole wielkanocne; - rozważa wpływ objawień maryjnych na życie człowieka wierzącego; - wyjaśnia symbolikę Ducha Świętego; - zna pojęcie „Paraklet”; - przygotowuje mapę myśli na temat działania Ducha Świętego w Kościele. 	<ul style="list-style-type: none"> samotności; - przedstawia religijny sens obchodów ku czci świętych i litanii do wszystkich świętych; - rozważa ważność przeszłości, teraźniejszości i przyszłości w chrześcijaństwie; - rozważa, dlaczego Bóg jako drogę zbawienia człowieka wybrał uniżenie i śmierć, a nie potęgę; - rozważa, czy ekumenizm jest zagrożeniem wiary, czy wynika z wiary; - samodzielnie analizuje niedzielne czytania wielkopostne; - dobiera cytaty biblijne do obrzędów Triduum Paschalnego; - zna tekst Jasnogórskich Ślubów Narodu Polskiego, interpretuje go i ocenia stopień ich realizacji; - układa „Modlitwę gimnazjalisty do Ducha Świętego”; - rozważa, jak odróżnić autosugestię od działania Ducha Świętego.
---	--	---	---

maryjne oraz podaje ich daty; - wylicza różne formy kultu maryjnego; - podaje podstawowe prawdy wiary związane z Duchem Świętym; - wymienia symbole Ducha Świętego; - wie, kiedy obchodzimy Uroczystość Zesłania Ducha Świętego.	- interpretuje fragmenty „Sekwencji o Duchu Świętym”.		
--	---	--	--

Opracował: Bartłomiej Bester

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi korzystają z dostosowanych kryteriów oceniania zgodnie z zaleceniami wydanymi przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

Ustalenie wymagań programowych w obrębie poszczególnych poziomów oraz zastosowanie ich w określonych ocenach osiągnięć uczniów

Na ocenę CELUJĄCĄ uczeń:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
- Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
- Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
- Angażuje się w prace pozalekcyjne (np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.).
- Osiąga sukcesy w konkursach wiedzy religijnej.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność.
- Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę celującą.

Na ocenę BARDZO DOBRĄ uczeń:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
- Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
- Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
- Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
- Odznacza się pełną znajomością pacierza.
- Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
- Aktywnie uczestniczy w religii.
- Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
- Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
- Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego.
- Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności.
- Inne możliwości indywidualne ucznia promujące ocenę bardzo dobrą.

Na ocenę DOBRĄ uczeń:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
- Opanował materiał programowy z religii.
- Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
- Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska inspirowane przez nauczyciela.
- Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
- W zeszycie ma wszystkie notatki i prace domowe.
- Korzysta z pomocy dydaktycznych podczas zajęć lekcyjnych (podręcznik, zeszyt ucznia i inne).
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
- Jest zainteresowany przedmiotem.
- Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
- Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
- Stara się być aktywnym podczas lekcji.

- Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny.
- Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę dobrą.

Na ocenę DOSTATECZNĄ uczeń:

- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
- Potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela.
- W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
- Odznacza się małą kondensacją wypowiedzi.
- Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
- W zeszycie ucznia sporadyczne braki notatek, prac domowych.
- Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
- Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu; wiadomości i umiejętności należą do przystępnych, o średnim stopniu złożoności i wystarczają do pomyślnego dalszego uczenia się.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dostateczną.

Na ocenę DOPUSZCZAJĄCĄ uczeń:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
- Wykazuje się luźno zestawionym poziomem wiadomości programowych.
- Prezentuje mało zadowalający poziom postaw i umiejętności.
- Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- Cechuje się brakiem podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, posiada trudności w wysławianiu się.
- Prowadzi zeszyt ucznia.

- Ma problemy ze znajomością pacierza.
- Wykazuje poprawny stosunek do religii.
- Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego; są to wiadomości i umiejętności bardzo przystępne, proste i praktyczne, niezbędne w funkcjonowaniu szkolnym i pozaszkolnym.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dopuszczającą.

Ocena NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- Wykazuje rażąco brak wiadomości programowych.
- Cechuje się brakiem jedności logicznej między wiadomościami.
- Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- Wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy.
- Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Cechuje się rażąco niepoprawnym stylem wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu ucznia lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Opuszcza lekcje religii.
- Inne uwarunkowania indywidualne ucznia wskazujące na ocenę niedostateczną.

Wszystkie inne ustalenia znajdują się w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania obowiązującym w szkole oraz w zasadach oceniania opracowanych przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.